

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Факультет рибного господарства та природокористування

Матеріали наукової Інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ
ЕКОСИСТЕМ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ОЧИМА
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»**

14 - 15 жовтня 2020, м. Херсон

Херсон – 2020

«Актуальні питання раціонального використання екосистем Півдня України очима молодих вчених» // Матеріали наукової Інтернет-конференції. 14 - 15 жовтня 2020 р., м. Херсон.

В збірку увійшли матеріали щодо оптимізації експлуатації континентальних гідроекосистем, проблемних питань іхтіології, рибництва та іхтіопатології, впровадженню сучасних і ресурсозберігаючих технологій в аквакультури, культивування нових об'єктів аквакультури. Висвітлені питання з охорони навколишнього середовища, регіональних екологічних проблем та заходах їх вирішення, акцентована увага на гідроекологічних питаннях та раціональному використанню водних ресурсів, сучасному стані та шляхах збереження природного потенціалу області, оптимізації використання агроекосистем. Розглянуто сучасні проблеми садово-паркового господарства, дендрології, лісової ентомології та перспективи використання лісових ресурсів Херсонщини.

Відповідальні за випуск: Корнієнко В.О., Бойко П.М., Бойко Т.О.

Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2020

ЩОДО РОЗВИТКУ ОСЕРЕДКУ РУДОГО СОСНОВОГО ПИЛЬЩИКА В СОСНЯКАХ ДП «ЗБУР'ІВСЬКЕ ЛМГ»

**А.В. Захарова – здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАЕУ»
М.Ф. Головащенко – к. с.-г. н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАЕУ»**

Вирощування стійких штучних соснових лісів в умовах посушливого південного Степу неможливе без їх ефективного захисту від шкідливих комах [1]. Це пов'язано з тим, що багато видів шкідливих комах за сприятливих умов можуть розмножуватись у величезній кількості – до кількох десятків тисяч особин на одне дерево [2]. При цьому, за умови масового розмноження хвоєгризучих комах, якщо не проводяться належні заходи боротьби, вони нерідко знищують усю хвою і деревостани гинуть.

Однією із таких шкідливих комах є рудий сосновий пильщик (*Neodiprion sertifer* L.) [3]. В насадженнях ДП «Збур'ївське ЛМГ» осередок рудого соснового пильщика діє з 1996 року [4]. В умовах сухого бору відмічаються затяжні спалахи його осередку, причиною яких є часткова діпауза шкідника, яка надала осередку хронічного характеру.

Нами, за результатами рекогносцирувального обстеження, виявлено в осередку рудого соснового пильщика пошкодження поодиноких узлісних дерев личинками шкідника на 5-10%, а на окремих ділянках лісу до 25%.

Згідно з результатів інвентаризації за 2019 рік, площа осередку рудого соснового пильщика в соснових насадженнях ДП «Збур'ївське ЛМГ» з передбачуваним ступенем загрози пошкодження на весну 2020 року 0 – 25% та «мозаїчним» характером пошкодження становитиме 2586 га, в т.ч. по лісництвах:

- Геройське лісництво на площі 974 га у кварталах № 2-5, № 8-19, № 24-29, № 31-33, № 39-42;
- Іванівське лісництво на площі 444 га. у кварталах № 9-23, № 25-28;
- Рибальченське лісництво на площі 1168 га у кварталах № 4-8, № 10, № 12-15, № 17, № 20, № 22, № 24-27, № 31-33, № 35, № 38, № 39, № 46, № 49.

Лісовій охороні ДП «Збур'ївське ЛМГ» нами рекомендовано продовжити нагляд за розвитком осередку рудого соснового пильщика. В наступному році необхідно провести рекогносцирувальні обстеження по пошкодженнях личинками рудого соснового пильщика на всій площі соснових насаджень. Насадження сосни, де пошкодження не перевищуватиме 10% ураження (об'їдання), варто буде вилучити із загальної площі осередка масового розмноження цього шкідника.

Висновки. На весну 2020 року площа осередку рудого соснового пильщика в соснових насадженнях ДП «Збур'ївське ЛМГ» з передбачуваним ступенем загрози пошкодження 0 – 25% та «мозаїчним» характером пошкодження становитиме 2586 га.

Лісовій охороні ДП «Збур'ївське ЛМГ» слід продовжити нагляд за

розвитком осередку рудого соснового пильщика.

В наступному році необхідно провести рекогносцирувальні обстеження по пошкодженнях личинками рудого соснового пильщика на всій площі соснових насаджень з метою уточнення площі осередку цього шкідника.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Культури сосни звичайної в Україні/ за ред. М.І. Гордієнко, В.П. Шлапак, А.Ф. Гойчук, В.О. Рибак, В.М. Маурер, С.Б. Ковалевський, Н.М. Гордієнко. К.: ДОД Інституту аграрної економіки УААН, 2002. 872 с.
2. Мешкова В.Л. Сезонное развитие хвое-листогрызущих насекомых. Харьков: Новое слово, 2009. 394 с.
3. Мешкова В.Л., Коленкіна М.С. Масові розмноження соснових пильщиків у насадженнях Луганської області. Харків: Планета-Прінт, 2016. 180 с.
4. Мешкова В. Л., Назаренко С. В. Динаміка площ осередків комах-хвоєгризів у соснових насадженнях Цюрупинського ДЛМГ. Лісівництво і агролісомеліорація. Харків, 2002. Вип. 103. С. 53 – 56.